

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
Освітня програма	32839 Середня освіта (Природничі науки)
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	014 Середня освіта

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	32839
Назва ОП	Середня освіта (Природничі науки)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.15 Природничі науки
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Гончаренко Тетяна Леонідівна, Денисюк Катерина Станіславівна, Грицай Наталія Богданівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	15.10.2020 р. – 17.10.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/akredytatsiia%20ta%20litsenzuvannia/2020/vidomosti_pro_samootsiniuvannia_014.pdf
Програма візиту експертної групи	http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/akredytatsiia%20ta%20litsenzuvannia/2020/programa_014_15.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Експерти встановили, що освітній процес за ОП Середня освіта (Природничі науки) другого (магістерського) рівня вищої освіти в ТНПУ імені Володимира Гнатюка відбувається відповідно до чинних вимог. Освітня програма є актуальною та збалансованою у контексті врахування сучасних вимог ринку праці та інтересів стейкхолдерів. Вона узгоджується із місією та стратегією розвитку Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. ОП забезпечується потужною матеріально-технічною базою та висококваліфікованим кадровим складом.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ОП є актуальною у зв'язку з попитом на ринку праці на вчителів природничих дисциплін у ЗЗСО, особливо в сільській місцевості. Зміст ОП передбачає інтегровані курси з природничих дисциплін, а також достатню практичну підготовку. Змістове наповнення сайту університету дає можливість знайти будь-яку необхідну інформацію легко і швидко. Цікавим і сучасним є розроблення мобільного додатку “Хіміко-біологічний факультет ТНПУ” для інформування здобувачів вищої освіти. Потужна матеріальна база надає можливість забезпечити підготовку здобувачів на високому рівні, досягнення здобувачами програмних результатів навчання. Крім того, під час карантинних заходів належним чином організовано дистанційну освіту на платформі MOODLE, що функціонує більше десяти років. Загальне позитивне враження від зустрічей зі стейкхолдерами, яке склалося завдяки активному залученню їх до реалізації, моніторингу та перегляду ОП. Співпраця з стейкхолдерами відбувається систематично та передбачає врахування пропозицій та зауважень усіх зацікавлених осіб. Залучення викладачів до міжнародних проєктів та програм академічної мобільності, участі в експерименті всеукраїнського рівня «Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення інтегрованого курсу «Природничі науки» для 10–11 класів закладів загальної середньої освіти» на серпень 2018 – жовтень 2022 роки». Впроваджено позитивний досвід зарубіжних партнерів щодо створення Програмної ради зі спеціальності. Внутрішня система забезпечення якості освітньої програми налагоджено функціонує та забезпечує якісний освітній процес. Створено потужну базу електронної бібліотеки та організовано доступ до електронних баз даних. Наявне безкоштовне підключення до локальної комп'ютерної мережі Intranet та наявність мережі Wi-Fi на всій території ТНПУ.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Залучати студентів даної ОП до міжнародних проєктів і програм академічної мобільності. Розглянути можливість отримання подвійних дипломів за ОП та запрошення іноземних викладачів до викладання на ОП. Залучати до проведення аудиторних занять учителів-практиків. Більше уваги приділяти оформленню документації (виправити технічні помилки). Під час проведення заходів з академічної доброчесності диференціювати поняття “академічний плагіат” та “текстові збіги”. З метою висвітлення важливості окремих ВК для формування програмних компетентностей та результатів навчання додати до ОП “Матрицю відповідності програмних компетентностей вибіркового компонента освітньої програми” та “Матрицю забезпечення результатів навчання (РН) вибілковими компонентами освітньої програми”. Залучати здобувачів ОП до вивчення курсів на площадці Coursera.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Метою освітньої програми «Середня освіта (Природничі науки)» в галузі 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 014 Середня освіта є інтегральна підготовка вчителя/викладача природничих наук, фізики, хімії, біології закладів загальної середньої освіти через систему компетентностей (загальних і спеціальних), який здатний інтегрувати знання та розв'язувати складні завдання у мультидисциплінарних контекстах з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності

(http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/akredytatsiia%20ta%20litsenzuvannia/osvitni_prohramy/magistr/himbio/014.15_2019.pdf). Аналіз таких нормативних документів ЗВО, як Статут (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2018/Statut_TNPU_2018.pdf), Стратегія розвитку освітньої, наукової та інноваційної діяльності Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка на 2015-2025 рр. (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2015/strategija_rozvytku_TNPU.pdf), Стратегія інтернаціоналізації Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2018/Strategiia_internatsionalizatsii_TNPU.pdf), відомостей самооцінювання, бесіди з керівником, менеджментом ЗВО та стейкхолдерами свідчить, що мета ОП повністю узгоджується з місією та стратегією ЗВО. Особливістю ОП є те, що вона забезпечує інтегральну підготовку вчителів природничих наук, фізики, хімії, біології із застосуванням контекстної технології навчання, науково-дослідницької та просвітницької діяльності; вирізняється універсальністю, виваженою узгодженістю та інтегрованістю змісту навчальних дисциплін, сприяє формуванню цілісної природничо-наукової картини світу. Послідовність вивчення навчальних дисциплін максимально сприяє формуванню цілісної природничо-наукової картини світу, системного та критичного мислення здобувачів вищої освіти.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Аналіз рецензій та відгуків роботодавців на ОП, протоколів засідання комісії з внутрішнього забезпечення якості хіміко-біологічного факультету (протокол № 2 від 15 жовтня 2019 р., протокол № 3 від 29 квітня 2020 року); анкети для стейкхолдерів освітніх програм (https://docs.google.com/forms/d/15UpjV7FsaCQFFrQTeLS81uESX66bp82EpyfdtjBWJrA/viewform?edit_requested=true), зауважень та пропозицій зацікавлених стейкхолдерів щодо освітньо-професійної програми «Середня освіта (Природничі науки)» другого (магістерського) рівня вищої освіти (http://tnpu.edu.ua/about/pidrozdily/monitoring/Zauvajennya_ta_propozyziy_steykholderiv_OPP_014-15_Serednya_osvita_Pryrodnychi_nauky.pdf), протоколу засідання Програмної ради спеціальності 014.15 Середня освіта (Природничі науки) (протокол № 1 від 26 травня 2020 р.), протоколу розширеного засідання кафедри загальної біології та методики навчання природничих дисциплін (протокол № 1 від 04.06.2020 р.), відомостей про самооцінювання та відповідей під час інтерв'ювання здобувачів, НПП, роботодавців дали змогу встановити, що ОП розроблена із залученням внутрішніх і зовнішніх стейкхолдерів. Випускові кафедри тісно співпрацюють з роботодавцями в напрямі якісної підготовки фахівців, зокрема в розрізі їхньої практичної підготовки. Це безпосередньо вплинуло на формування переліку цілей та програмних результатів навчання. Відповіді здобувачів вищої освіти свідчать, що навчання на ОП відповідає їхнім професійним та науковим інтересам. Під час засідання Програмної ради (гарант, зовнішні стейкхолдери, здобувачі всіх рівнів, викладачі) та розширеного засідання випускової кафедри обговорено та враховано пропозиції і зауваження до ОП.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Аналіз відомостей про самооцінювання, рецензій роботодавців, контенту ОП, бесіди з представниками роботодавців (директорами ЗЗСО, вчителями), представниками інших ЗВО, ІППО, представником відділу практик ЗВО, НПП та здобувачами, дали можливість встановити, що цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначено з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності в напрямі підготовки сучасного багатопрофільного вчителя із сформованим цілісним природничо-науковим світоглядом, системним, критичним мисленням. Це особливо важливо у зв'язку з введенням МОН України до навчального плану 10-11 класів вивчення інтегрованого курсу «Природничі науки» (наказ № 408 від 20.04.2018 р.). З огляду на це є потреба у фахівцях саме цієї спеціальності (особливо в сільській місцевості). Підготовка та перепідготовка таких учителів у Тернопільській області здійснюється лише в ТНПУ. Врахування галузевого та регіонального контексту зумовило необхідність здійснення підготовки за цією освітньою програмою, посилення ролі практичної роботи в аспекті мультидисциплінарної підготовки майбутніх фахівців. Під час формулювання цілей та ПРН вивчався досвід аналогічних вітчизняних освітніх програм (ПНУ, УДПУ, ПНПУ, ЗНУ, ЦДПУ), та іноземних, зокрема університетів США (Гарвардський Університет, Університет штату Іллінойс, Хостоський коледж Нью-Йоркського університету, Університет Південної Кароліни). Це дало змогу впровадити на ОП ОК «Підготовка вчителів природничих наук в університетах США», який викладається англійською мовою (http://tnpu.edu.ua/navchannya/sylabusy/magistr/014-15/Pidgotovka_vchyteliv_pryrodnychyh_nauk_v_universytetah_USA.pdf).

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній. Програмні результати відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для другого (магістерського) рівня вищої освіти. В ОП програмні результати навчання об'єднані у три дескриптори: знання, уміння (когнітивні, практичні, комунікативні), автономія та відповідальність. Аналіз навчального плану та освітньої програми дав підстави зробити висновок, що програмні результати навчання, сформульовані в освітній програмі, загалом відповідають вимогам щодо необхідних знань, умінь, комунікацій та відповідальності сьомого рівня Національної рамки кваліфікацій. Освітні компоненти освітньої програми забезпечують визначені результати навчання.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Мета освітньої програми повністю узгоджується з місією та стратегією ЗВО. ОП створена відповідно до запитів ринку праці, з урахуванням інтересів усіх стейкхолдерів щодо якісної підготовки вчителів природничих дисциплін. Цілі та ПРН ОП враховують тенденції розвитку спеціальності і галузевий контекст, тенденції розвитку педагогічної освіти, а також досвід аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм, що забезпечує конкурентоспроможність випускників цієї ОП на ринку праці в аспекті інтегрованого вивчення природничих наук. Наявна систематична та плідна співпраця із стейкхолдерами щодо удосконалення ОП. ОП має неабияке суспільне значення та цінність.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Підтверджуючи в цілому позитивні висновки щодо критерію 1, вважаємо за доцільне надати такі рекомендації: при розробці і перегляді ОП доцільно також враховувати досвід аналогічних ОП європейських країн.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Зважаючи на наведені сильні сторони і позитивні практики, а також несуттєвий недолік щодо аналізу ОП європейських країн експертна комісія дійшла висновку, що ОП за спеціальністю Середня освіта (Природничі науки) загалом відповідає Критерію 1 (рівень В).

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг освітньо-професійної програми становить 90 кредитів ЄКТС, що відповідає статті 5 Закону України «Про вищу освіту» щодо підготовки здобувачів вищої освіти на другому (магістерському) рівні. Відповідний стандарт вищої освіти відсутній. Обсяг освітніх компонентів відображений в навчальному плані та включає обов'язкові компоненти (ОК) (зокрема цикли загальної підготовки (12 кредитів ЄКТС, 13%), професійної підготовки (30 кредитів ЄКТС, 33%), практичну підготовку (15 кредитів ЄКТС, 17%)) та вибіркові (ВК) компоненти (дисципліни вільного вибору здобувачів (30 кредитів ЄКТС, 33%)). До вибірових компонент ОП включено дисципліни загальної (7 кредитів) та професійної (23 кредити) підготовки. Кількість ВК відповідає вимогам пункту 15 статті 62 Закону України «Про вищу освіту». ОПП передбачає одну форму атестації: кваліфікаційну магістерську роботу, на яку відведено 3 кредити ЄКТС (90 год).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Розроблення та впровадження освітніх програм, навчальних планів та пояснювальних записок до них на всіх рівнях вищої освіти у ТНПУ здійснюється згідно з Положенням про організацію освітнього процесу (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2020/Polozhennia_pro_orhanizatsiiu_osvitnoho_protseesu.pdf) та Положенням про проектну групу та групу забезпечення спеціальності: (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2019/Polozhennia_pro_proektni_hrupy_ta_hrupy_zabezpechennia_speetsialnosti_z_rozroblennia_i_suprovodzhennia_osvitnikh_prohram.pdf). Зміст освітньої програми Середня освіта (Природничі науки) має чітку структуру. Згідно із структурною схемою вивчення освітніх компонент розподілено за семестрами: 9 дисциплін у I семестрі, 8 дисциплін – у II семестрі, 6 дисциплін – у III семестрі, а також практична підготовка здобувачів вищої освіти (педагогічна та науково-педагогічна практика) – у II та III семестрі. Кількість та назви освітніх компонентів, заявлених в освітній програмі (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/akredytatsiia%20ta%20litsenzuvannia/osvitni_prohramy/magistr/himbio/014.15_2019.pdf) та http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/akredytatsiia%20ta%20litsenzuvannia/osvitni_prohramy/magistr/himbio/014.15_2020.pdf), відображено у відповідних навчальних планах. Однак у навчальних планах не вказано, у яких семестрах передбачена педагогічна та науково-педагогічна практика. Неточність у назві ОК “Фізичні та хімічні процеси у навколишньому середовищі” у ОП (2020 р.), виявлена під час експертизи, визначена Гарантом як технічна помилка та виправлена. Досягнення програмних результатів навчання передбачено за рахунок вивчення основних ОК та не залежить від вибору студентом варіативної частини ОП. Це відображено у матриці забезпечення ПРН відповідними компонентами освітньої програми. Вивчення змісту силабусів освітніх компонент (<http://tnpu.edu.ua/navchannya/sylabusy/magistr/014.15.php>) підтверджує реалізацію ПРН. Таблиця відповідності ПРН вибіркоким компонентам відсутня.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Аналіз освітньої програми та силабусів навчальних дисциплін дає підстави зазначити, що більшість освітніх компонент відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності. Теоретичний зміст визначено та реалізовано завдяки інтер- та мультидисциплінарному підходам. Фахові компетентності здобувачі вищої освіти набувають у процесі вивчення дисциплін професійного циклу: Психологія і педагогіка вищої школи, Інтеграція змісту сучасного природознавства (Інтеграційні процеси в природничій освіті), Дидактика природничих дисциплін (Теорія та методика навчання (природничі науки, фізика, хімія, біологія)), Досягнення і проблеми сучасної біології (Сталий розвиток соціально-природних систем), Структурно-функціональна організація та еволюція живих систем (Структурно-функціональна організація природних систем), Фізичні та хімічні процеси у навколишньому середовищі, Моделювання та прогнозування природних процесів, Вбудовані інформаційні системи STEM-освіти. Назви ОК в дужках відповідають оновленій у 2020 році ОП. Поглиблене вивчення предметів природничого циклу здійснюється за рахунок ВК, які включають 5 груп компонентів: фізичний, хімічний, біологічний, екологічний, методичний. Змістове наповнення ОК спрямоване на поглиблення фундаментальних (Фізика фундаментальних взаємодій, Гомеостаз та його механізми та ін.), сучасних наукових (Новітні досягнення в фізиці та астрономії, Біотехнологія та генна інженерія та ін.), прикладних (Хімічний аналіз об'єктів довкілля, Медична хімія та ін.), інтегративних (Фізико-хімічні методи дослідження речовин і матеріалів, Екологічна фізіологія та біохімія та ін.), соціально-значущих та патріотично-спрямованих (Біоетика, Природно-ресурсний потенціал України, Утилізація і рекуперація твердих побутових відходів та ін.) знань з природничих дисциплін та окремі аспекти методичної підготовки (Дослідницька діяльність школярів з вивчення природи в профільній школі, Методика розв'язування задач у старшій школі, Підготовка вчителів природничих наук в університетах США (англійською мовою), Біоетика). Окрім фахових дисциплін, передбачено набуття ЗК під час вивчення дисциплін загальної підготовки: Філософія науки, Комп'ютерні інформаційні технології в освіті і науці, Методика наукових досліджень, Менеджмент в освіті. Набуття високого рівня комунікативної компетентності з іноземної мови реалізується під час вивчення ВК з блогу загальної підготовки та дисципліни професійного циклу “Підготовка вчителів природничих наук в університетах США” (англійською мовою). Для застосування набутих теоретичних знань, їх уточнення і поглиблення передбачено педагогічну та науково-педагогічну практики. Поєднання теоретичної та практичної підготовки забезпечує розвиток професійних компетентностей вчителя. Вибіркові компоненти ОП також спрямовані на набуття знань у суміжних галузях науки, оскільки мають блок дисциплін з університетського каталогу. ОК в цілому відповідають спеціальності Середня освіта (Природничі науки) за другим рівнем ВО.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Нормативною базою формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти у ТНПУ є Положення про організацію освітнього процесу (п.2.4) http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2020/Polozhennia_pro_orhanizatsiiu_osvitnoho_protseesu.pdf, Положення про індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2020/Polojennya_pro_indyvidualnyi_navchalnyi_plan.pdf, Положення про порядок та умови обрання здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін за вибором http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2019/Polozhennia_pro_poriadok_ta_umovy_obrannia_studentamy_dys_tsyplin_z_vyborom.pdf. Обсяг вибірових дисциплін ОП становить 30 кредитів (33%). Для індивідуального вибору здобувача вищої освіти передбачено як дисципліни загальної підготовки, так і дисципліни циклу професійної

підготовки. Інтерв'ю із фокус-групами виявило розуміння ними процедури вибору дисциплін, визначеної в нормативних документах, та констатувало її дієвість. Здобувачі достатньо обізнані як з процедурою вибору дисциплін, так і з силабусами дисциплін, що пропонуються на вибір (розміщені на сайті ТНПУ та на сервері електронних ресурсів ТНПУ <https://elr.tnpu.edu.ua> у системі Moodle, у мобільному додатку «Хіміко-біологічний факультет ТНПУ» Google Play. Крім того, під час спілкування з'ясувалось, що здобувачі збираються із представниками студентського самоврядування для обговорення пропонованих дисциплін і лише після цього самостійно обирають в системі Moodle. Позитивним є кількість пропонованих до вибору дисциплін, можливість вибору дисциплін з іншої ОП (із загального каталогу університету <http://tnpu.edu.ua/navchannya/katalog-vib-rkovikh-navchalnikh-distsipl-n.php>) та дисциплін англійською мовою, а також можливість вибору викладача (Біоетика). Наявність дисциплін вільного вибору із циклу професійної підготовки сприяє поглибленню професійних знань з фізики, хімії, біології, екології та знань методичного змісту. На початку кожного навчального року за участю здобувача складається індивідуальний навчальний план здобувача (ІНПЗВО) під керівництвом куратора, за погодженням з випусковими кафедрами і затвердженням деканом факультету. ІНПЗВО включає обов'язкові та обрані вибіркові навчальні дисципліни, враховує час на аудиторні заняття (зокрема індивідуальну роботу), самостійну роботу здобувача та час проходження практик. ІНПЗВО ведеться у паперовій та електронній формах. Крім того, формуванню ІНПЗВО сприяє можливість вибору викладача ОК, вибору бази практики та теми кваліфікаційної роботи. Згідно із наданими гарантом результатами анкетування здобувачів 1 курсу, 40% відзначили “забезпеченість можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії на ОП на високому рівні”, 60% - на достатньому рівні, здобувачі 2 курсу: 40% - на високому рівні, 40% - на достатньому рівні, 20% - на середньому рівні. Це свідчить про вдосконалення ОП в напрямі покращення можливостей щодо формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОП, регламентується «Положенням про організацію та проведення практик студентів Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка» (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2017/Polozhennia_pro_orhanizatsiiu_ta_provedennia_praktyk_studentiv.pdf). Освітньою програмою та навчальним планом передбачено як обов'язкові компоненти педагогічну (6 кредитів) та науково-педагогічну (9 кредитів) практики, які сприяють формуванню загальних, спеціальних (фахових) компетентностей, необхідних для подальшої професійної діяльності, та забезпечують такі програмні результати навчання, як знання РН5, РН6, уміння РН7-РН14, автономія і відповідальність РН15-РН18. На сайті університету наявні силабуси із обох практик http://tnpu.edu.ua/navchannya/sylabusy/magistr/014-15/Pedagogichna_praktyka.pdf. З усіма базами практик укладені угоди, які розміщені на сайті ТНПУ http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/uhody_praktyka.pdf ЗВО систематично проводить опитування стейкхолдерів, зокрема щодо практичної підготовки здобувачів (№8, №11) https://docs.google.com/forms/d/15UpjV7FsaCQFFrQTeLS81uESX66bp82EpyfdtjBWJrA/viewform?edit_requested=true). Аналіз наданих гарантом результатів опитування стейкхолдерів (5 осіб) свідчить, що 60% стейкхолдерів вважають за доцільне збільшити тривалість практичної підготовки, 40% – збільшити кількість видів практики. Усі опитані (100%) оцінили рівень практичної підготовки здобувачів як високий. Згідно з протоколом №1 засідання Програмної ради спеціальності 014.15 Середня освіта (Природничі науки) від 26 травня 2020 р. під час обговорення зауважень та пропозицій щодо вдосконалення проекту ОП 2020, представник роботодавців (директор ТЗОШ №28, де існує філіал випускової кафедри) зазначив, що якість ОП підтверджують високі результати практики. Інтерв'ювання здобувачів та роботодавців підтвердили інформацію щодо термінів та акцентів практик, наведених у відомостях про самооцінювання, існування постійного зв'язку між керівниками баз практик (роботодавцями) та керівниками практик від університету. Також під час інтерв'ювання фокус-груп з'ясовано, що серед баз практик є опорний заклад (Теребовлянська ЗОШ І-ІІІ ст. №1) та заклади, у яких створено філіали кафедри (ТЗОШ №26 та ТЗОШ №28). Зміст програм практик у цілому відповідає тенденціям розвитку ринку праці та очікуванням стейкхолдерів, дає змогу набутти практичних навичок та провести дослідження, передбачене у кваліфікаційній роботі, досягнути за цією компонентою заявлених у ОП програмних результатів навчання.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Soft skills є важливою складовою освітньої програми, оскільки сприяють успішній участі людини в робочому процесі. Для професії вчителя важливо демонструвати комунікативність, толерантність, креативність, уміння налагоджувати контакт, працювати у групі, логічне та критичне мислення тощо. В ОП основними компонентами, які сприяють набуттю Soft skills, є педагогічна та науково-педагогічна практики, дисципліни “Менеджмент в освіті”, “Психологія і педагогіка вищої школи”, “Дидактика природничих дисциплін” (2019)/ “Теорія та методика навчання (природничі науки, фізика, хімія, біологія)” (2020) та підготовка і захист магістерських робіт. Під час зустрічей з фокус-групами з'ясовано, що опанування цими ОК сприяють набуттю здобувачами вищої освіти більшості соціальних навичок (soft skills). Крім того, соціальні навички формуються під час проведення різних типів занять більшості дисциплін ОП, шляхом організації студентського наставництва, роботи студентського самоврядування та залучення здобувачів до різних заходів, що проводяться у ТНПУ, зокрема науково-практичних конференцій, семінарів тощо.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Відповідний професійний стандарт вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Природничі науки) за другим (магістерським) рівнем відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз нормативних документів («Положення про організацію освітнього процесу» http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2020/Polozhennia_pro_orhanizatsiiu_osvitnoho_protseesu.pdf , «Положення про організацію самостійної роботи студентів» http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2017/Polozhennia_pro_samostiinu_robotu_studentiv_.pdf), навчальних планів, розкладу занять, який оприлюднений в мобільному додатку «Хіміко-біологічний факультет ТНПУ» Google Play, змісту освітніх компонентів свідчить про оптимальну кількість аудиторних занять, достатність і неперевантаженість обсягом самостійної роботи здобувачів ОП для набуття необхідних компетентностей та ПРН. Обсяг навантаження за ОП становить 90 кредитів ЄКТС. Згідно з навчальними планами орієнтовне співвідношення аудиторних занять і самостійної роботи - 30% (27 кредитів) : 70% (63 кредити, з яких 16,7% (15 кредитів) виділено на практику). В освітніх компонентах професійної підготовки враховано пропорційність вивчення окремих компонентів (фізики, хімії, біології). Збалансованість навантаження дає змогу досягти програмних результатів навчання. Результати інтерв'ювання фокус-груп свідчать про те, що фактичне навантаження здобувачів збігається із заявленими ЗВО у відомостях про самооцінювання, внесені під час карантинних заходів зміни відповідають Положенню про дистанційне навчання http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2018/Polozhennia_pro_dystantsiine_navchannia.pdf .

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

ЗВО має затверджені процедури впровадження дуальної освіти, відображені в оприлюдненому на сайті «Положенні про підготовку фахівців із застосуванням дуальної форми здобуття освіти в ТНПУ ім.В.Гнатюка» (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2020/Polozhennia_pro_dualnu_formu_zdobuttia_osvity.pdf), а також наявні передумови для її подальшого впровадження: активна і плідна співпраця з роботодавцями, проведення практик. Проте на ОП Середня освіта (Природничі науки) здобувачами договорів про дуальну форму здобуття освіти укладено не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Зміст ОП 014 Середня освіта (Природничі науки) повністю відповідає Закону України “Про вищу освіту” щодо підготовки здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем щодо кількості кредитів, відповідності освітніх компонентів програмним результатам навчання. Програма має чітку структуру. Наявна структурно-логічна схема освітньої програми становить логічну взаємопов'язану систему освітніх компонентів. Зміст освітньої програми визначено та реалізовано завдяки інтер- та мультидисциплінарному підходам, що відповідає предметній області підготовки фахівців (природничі науки). Визначені освітні компоненти дають змогу здобувачам в достатній мірі набутти необхідних фахових компетентностей та досягти програмних результатів навчання. Наявний системний підхід до формування індивідуальної траєкторії навчання. Процедура обрання дисциплін вільного вибору (30% загального обсягу кредитів) чітка, доступна і зрозуміла здобувачам вищої освіти, що підтвердило інтерв'ювання фокус-груп. Практична підготовка здійснюється під час педагогічної, науково-педагогічної практик та виконання магістерської роботи. У ЗЗСО-базах практики створено філії кафедри. Формування soft skills здійснюється як під час теоретичної, так і під час практичної підготовки. Досягненню здобувачами вищої освіти результатів навчання сприяє оптимальне співвідношення аудиторної та самостійної роботи.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

У навчальних планах Освітньої програми не відображено семестр, у якому передбачено проведення відповідних практик (хоча на сайті ТНПУ наявний відповідний графік). Є певні технічні помилки, зокрема неточності у назвах предметів в ОП. Рекомендації: З метою висвітлення важливості окремих ВК для формування ПК та ПРН додати до

ОП Матрицю відповідності програмних компетентностей вибірково компонентам освітньої програми та Матрицю забезпечення результатів навчання (РН) вибілковими компонентами освітньої програми. Вказати у навчальному плані, в якому семестрі передбачено проведення практики відповідно до логічної послідовності освітніх компонентів ОП. Виправити технічні помилки.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Зазначені сильні сторони (особливо “зміст освітньої програми визначено та реалізовано завдяки інтер- та мультидисциплінарному підходам та відповідає предметній області підготовки фахівців (природничі науки); системний підхід до формування індивідуальної траєкторії навчання”), несуттєвість вказаних вище недоліків щодо підкритерію 2.2, релевантність структури та змісту ОП Середня освіта (Природничі науки) вимогам критерію 2, дозволяють визначити рівень відповідності критерію 2 - “В”.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Інформація щодо вступу на навчання до магістратури ТНПУ є у вільному доступі на сайті <http://tnpu.edu.ua/abiturient/magistr/spec.php> Правила прийому 2020 розроблені відповідно до Умов прийому на навчання до ЗВО України в 2020 році, затверджених наказом МОН України від 11.10.2019 року № 1285, оприлюднені на сайті http://tnpu.edu.ua/abiturient/pdf/2020/pravyly_pryjomu.pdf та містять всю необхідну інформацію. Перелік спеціальностей та вступних випробувань для прийому на навчання осіб, які здобули освітній ступінь бакалавра, для здобуття освітнього ступеню магістра Громадяни України наведено у додатку 7 Правил прийому http://tnpu.edu.ua/abiturient/pdf/2020/dodatok_7_do_pravyl_pryjomu.pdf. Конкурсний відбір здійснюється за результатами вступних випробувань з фаху та іноземної мови. Норми, які стосуються прийому на ОП Середня освіта (Природничі науки), уточнені у Програмі фахового вступного випробування http://tnpu.edu.ua/abiturient/programu/2020/himbio/programa_fahove_magistr.014.15.pdf. До програми включено найважливіші загальнотеоретичні питання з фізики, хімії та біології та методик навчання, враховуючи специфіку кожної навчальної дисципліни, міжпредметні зв'язки та регіональні особливості, а також зміст інтегрованого шкільного курсу «Природничі науки». Проте у критеріях оцінювання є недоліки, зокрема, не наведено перелік цих навчальних дисциплін. Правила прийому стосовно ОП Середня освіта (Природничі дисципліни) оновлюються щорічно. Вони є чіткі, зрозумілі, не містять дискримінаційних положень.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Особливістю освітньої програми є інтегративний підхід до вивчення природничих дисциплін. Аналіз програми вступного фахового випробування http://tnpu.edu.ua/abiturient/programu/2020/himbio/programa_fahove_magistr.014.15.pdf показав, що: 1) форма та зміст вступного фахового випробування передбачає перевірку загальнотеоретичної підготовки абітурієнтів з основних природничих дисциплін та включає найважливіші загальнотеоретичні питання з фізики, хімії і біології та методик їх викладання; 2) враховано специфіку кожної навчальної дисципліни, міжпредметні зв'язки, а також зміст інтегрованого шкільного курсу «Природничі науки»; 3) абітурієнти під час екзамену повинні показати: розуміння основних теоретичних узагальнень фізики, хімії і біології; вміння аналізувати природні процеси в їх інтегральній єдності; розуміти напрями і механізми природних процесів; вільне володіння науковою термінологією; 4) наведені критерії оцінювання потребують уточнення з позиції інтегративного підходу (що узгоджено під час бесіди з гарантом). Опитування фокус-груп (здобувачів, НПП) під час зустрічей підтвердило, що екзаменаційні білети вміщували 4 питання (3 з природничих дисциплін та одне методичного змісту).

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Аналіз Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність у ТНПУ ім. В. Гнатюка (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2019/Polozhennia_pro_poriadok_realizatsii_prava_na_akademichnu_mobilnist.pdf), Положення про порядок перезарахування результатів навчання http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2017/Polozhennia_pro_poriadok_perezarakhuvannia_rezultatuv_navchannia.pdf, Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2019/Polozhennia_pro_poriadok_perevedennia_vidrakhuvannia_ta_povlennia_studentiv.pdf свідчить, що: 1) визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, здійснюється з використанням ECTS або іншої (переводиться в шкалу, прийняту в ТНПУ); 2) атестація учасників академічної мобільності здійснюється відповідним факультетом ТНПУ по завершенню програми та представлення здобувачем копій відповідних документів (Сертифікату, Диплому, Академічної довідки, виписки навчальних досягнень – Transcript of Records); 3) здобувачу, переведеному/поновленому з іншого ЗВО, та здобувачу освіти в декількох ЗВО предмети з відповідними оцінками/балами перезараховуються деканом факультету за погодженням із науково-методичною комісією факультету та вносяться до індивідуального навчального плану. Інтерв'ювання фокус-груп підтвердило, що викладені правила чіткі, зрозумілі й доступні для всіх учасників освітнього процесу. Здобувачі ОП не брали участі в програмах академічної мобільності в інших ЗВО. Проте наведені приклади такої практики на інших ОП ТНПУ і висловлено готовність реалізувати вказані правила на даній ОП.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, викладено у Положенні про визнання результатів, здобутих у неформальній та інформальній освіті” (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2019/Polozhennia_pro_vyznannia_rezultatuv_zdobutykh_u_neformalni_i_ta_informalni_osvity.pdf), є чіткими та зрозумілими, стосуються здобувачів всіх рівнів, та дають можливість визнавати не більше 15% від загального обсягу освітньої програми. Процедура визнання результатів здійснюється за заявою здобувача, до якої додаються документи, які підтверджують певні компетентності, знання, навички, які здобувач отримав у неформальній та інформальній освіті. Наказом ректора створюється комісія з визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті (до складу входять гарант та НПП, які викладають дисципліни, що пропонуються до перезарахування). За підсумками атестації комісія готує відповідний протокол, у якому міститься висновок про зарахування чи не зарахування відповідної дисципліни або модуля дисципліни. Здобувачі вищої освіти, які навчаються за ОП, знають про можливість визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, мають сертифікати про проходження різних курсів, однак ще не виявляли бажання застосовувати цю практику, що підтверджено під час бесіди з фокус-групами.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Сильною стороною ОП у контексті Критерію 3 є наявні нормативні документи, що регламентують правила щодо всіх підкритеріїв, а також доступність даних правил для усіх зацікавлених осіб на сайті ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Відсутність практики залучення здобувачів ОП до міжнародних проєктів та академічної мобільності. Рекомендації: заохочувати здобувачів до участі в міжнародних проєктах та програмах академічної мобільності; уточнити критерії оцінювання у Програмі вступного фахового випробування, розширивши їх з урахуванням інтегративного підходу (узагальнення вимог до фізики, хімії, біології за кожним рівнем).

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

З огляду на вказані вище сильні і слабкі сторони за ОП та незначні недоліки, що є несуттєвими, експертна група зробила висновок, що ОП відповідає рівню В за критерієм 3.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Аналіз відомостей про самооцінювання, силабусів навчальних дисциплін, інтерв'ю здобувачів вищої освіти та викладачів дав підстави встановити, що для досягнення програмних та результатів навчання використовуються традиційні та інноваційні методи та технології навчання. Форми та методи навчання і викладання визначено у Положенні про організацію освітнього процесу в ТНПУ (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2020/Polozhennia_pro_orhanizatsiiu_osvitnoho_protsesu.pdf). Форми та методи навчання і викладання, які застосовують у підготовці за ОП і відображено в таблиці з відомостей про самооцінювання, відповідають цілям та програмним результатам навчання. Під час вивчення навчальних дисциплін застосовують як традиційні методи, так і нетрадиційні (інтерактивні методи навчання, кейс-метод, методи розвитку критичного мислення («Асоціативний куц», «Три стільці Уолта Діснея», «Шість капелюхів») та навичок самоосвіти («скрайбінг», скетчноутинг), виконання групових проєктів), застосування «перевернутого навчання», мікровикладання. На зустрічах із викладачами та здобувачами вищої освіти підтверджено використання в межах ОП традиційних та інноваційних методів навчання, застосування ІКТ. У «Положенні про організацію самостійної роботи студентів» (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2017/Polozhennia_pro_samostiinu_robotu_studentiv_.pdf) визначено форми самостійної роботи, які використовуються в освітньому процесі університету (написання есе, кейс-технології та ін.). В умовах карантинних заходів, пов'язаних із пандемією COVID19, навчання проводиться дистанційно з використанням платформи Moodle та також відеолекцій на каналі You-Tube (https://www.youtube.com/watch?v=Ozt_tbZLNJg). Організація дистанційного навчання відбувається згідно з «Положенням про дистанційне навчання в ТНПУ імені Володимира Гнатюка» (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2018/Polozhennia_pro_dystantsiine_navchannia.pdf) та «Тимчасовим порядком атестації здобувачів вищої освіти із застосуванням дистанційних технологій навчання» (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2020/Tymchasovi_poriadok_atestatsii_zdobuvachiv_vyshchoi_osvity_iz_zastosuvanniam_dystantsiinykh_tekhnolohii_navchannia.pdf). Позитивною стороною ОП щодо цього критерію є наявність у ЗВО дистанційних курсів на платформі Moodle. Академічна свобода здобувачів вищої освіти забезпечується шляхом проведення наукових досліджень, виконання індивідуальних науково-дослідних завдань, виборі тематики магістерських робіт, місця проходження практики. Академічна свобода викладачів полягає в створенні авторських програм з урахуванням регіонального контексту, а також згідно з п.3.1 Положення про організацію освітнього процесу (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2020/Polozhennia_pro_orhanizatsiiu_osvitnoho_protsesu.pdf) науково-педагогічні працівники вільно обирають форми та методи навчання та викладання з урахуванням цілей освітніх програм та програмних результатів навчання здобувачів вищої освіти.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Під час інтерв'ювання фокус-груп було встановлено, що здобувачам вищої освіти своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо освітніх компонентів (цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання). У силабусах дисциплін, які розміщені на сайті університету (<http://tnpu.edu.ua/navchannya/sylabusy/magistr/014.15.php>) вказано опис дисципліни, навчальний контент, програмні компетентності та результати навчання, політика оцінювання, літературні джерела, до силабусів додаються інші матеріали навчально-методичного комплексу (робоча програма, тексти лекцій, тематика та зміст лабораторних занять, питання для самостійної роботи, поточного і підсумкового контролю, навчальні інформаційні джерелами та програмне забезпечення). Крім того, таку інформацію здобувачам повідомляють: 1) під час вступу рекомендується ознайомитись з ОП на сайті ЗВО; 2) на першому занятті з кожної дисципліни; 4) на настановній конференції з практики. Позитивним аспектом освітньої діяльності за ОП є наявність навчально-методичного забезпечення на платформі Moodle, що дає можливість здобувачам вищої освіти ознайомитись зі змістом курсу, реалізуючи індивідуальну освітню траєкторію, навчаючись у зручному темпі та в зручний час. Особливо актуальною є ця платформа під час дистанційного навчання в зв'язку із пандемією COVID-19 (<https://elr.tnpu.edu.ua/>).

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Спілкування з фокус-групами (здобувачами, викладачами, гарантом ОП), аналіз відомостей про самооцінювання, тематики магістерських робіт здобувачів, дає підстави зробити такі висновки: поєднання навчання і досліджень реалізується під час підготовки кваліфікаційної магістерської роботи, участі здобувачів у наукових конференціях (Міжнар. конф. «Підготовка майбутніх учителів фізики, хімії біології та природничих наук в контексті вимог Нової української школи» (<http://physicsnature.tnpu.edu.ua/>, <http://tnpu.edu.ua/news/4741/>), міжнародна конференція

«Scientific achievements of modern society» у Великобританії (<http://sci-conf.com.ua/wpcontent/uploads/2020/02/scientific-achievements-of-modern-society-5-7.02.20.pdf>), всеукр. конференції «Тернопільські біологічні читання – Ternopil Bioscience» (<http://tnpu.edu.ua/news/4752/>, <http://tnpu.edu.ua/news/4786/>), «Шлях у науку: перші кроки» (<http://tnpu.edu.ua/news/4798/>), участі в роботі проблемних груп, елементів дослідницької діяльності під час навчальних занять (лабораторних, практичних), написанні наукових статей спільно з викладачами, апробації результатів наукових досліджень та впровадження їх в освітній процес (Л.М.Голембійовська розробила лекцію «Формування soft skills у школярів у процесі вивчення природничих наук» і провела її для здобувачів першого року навчання). Для формування дослідницьких компетентностей важливе значення має вивчення дисципліни «Методика наукових досліджень» (http://tnpu.edu.ua/navchannya/sylabusy/magistr/014-15/Metodyka_naukovyh_dosliden.pdf).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Науково-педагогічні працівники, які забезпечують викладання навчальних дисциплін за ОП, щорічно оновлюють зміст освіти на основі новітніх наукових досягнень і сучасних практик у галузі природничої освіти та науки. Цьому сприяє їхня участь у науково-практичних конференціях, підвищення кваліфікації і стажування (зокрема міжнародні), проходження онлайн курсів на платформі EDERA, Coursera, тематика яких відповідає навчальним дисциплінам. Комісія внутрішнього забезпечення якості освіти ТНПУ проводить SWOT-аналізи освітніх програм, опитування випускників ТНПУ щодо якості освіти, онлайн-опитування здобувачів вищої освіти. Робочі програми та силабуси дисциплін ОП переглядаються щорічно. Оновлення відбувається згідно з Положенням про робочу програму навчальної дисципліни (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2018/Polozhennia_pro_robochu_prohramu_navchalnoi_dystsypliny.pdf). Викладачі оновлюють зміст ОК, додаючи у лекції нові статистичні дані, сучасні відомості, перелік питань, список літератури та інтернет-джерел, впроваджуючи інноваційні підходи до вивчення предметів природничого циклу у зв'язку із зміною умов освітнього середовища. Зокрема, у ході проведення інтерв'ю з'ясовано, що до змісту дисципліни «Менеджмент в освіті» за результатами опитування здобувачів введено тему практичного заняття «Менеджер ХХІ століття», яке проводиться безпосередньо в школі в кабінеті директора (викладач - доц. Бойко М.М.). У зміст ОК методичного спрямування вводяться теми, які забезпечують підготовку вчителів до впровадження Концепції НУШ, враховується досвід кращих педагогів Тернопільщини та України. З огляду на сучасні реалії шкільної освіти робоча програма дисципліни «Теорія і методика навчання (природничі науки, фізика, хімія, біологія)» доповнена темою «Змішане навчання». Варто відзначити, що НПП, які здійснюють підготовку здобувачів, мають відповідну кваліфікацію, досвід практичної роботи за фахом, є авторами шкільних підручників і навчально-методичних посібників, здійснюють наукову діяльність.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО регламентуються «Стратегією інтернаціоналізації ТНПУ» (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2018/Stratehiia_internatsionalizatsii_TNPU.pdf) та Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2019/Polozhennia_pro_poriadok_realizatsii_prava_na_akademichnu_mobilnist.pdf). Відповідно до названої Стратегії розроблено і впроваджено впровадження дисципліну за вибором «Підготовка вчителів природничих наук в університетах США», яка викладається англійською мовою. Здобувачі вищої освіти та науково-педагогічні працівники мають вільний доступ до міжнародних інформаційних ресурсів, зокрема до наукометричних баз Scopus і Web of Science. Університетом укладено угоди з низкою ЗВО Польщі, Німеччини, Чехії, Китаю, Литви, Франції, Канади та інших країн (<http://tnpu.edu.ua/about/pidrozdzil/partners.php>) Інтернаціоналізація реалізується через обміни студентами і викладачами, спільні наукові публікації, участь у міжнародних науково-практичних конференціях та семінарах, стажування науково-педагогічних працівників; забезпечення спільної участі науковців у міжнародних проєктах тощо. Університет сприяє проходженню міжнародних стажувань у зарубіжних ЗВО - партнерах, а також вивченню курсів зі світових освітніх та наукових ресурсів через мережу Інтернет, зокрема онлайн-курсів Coursera (Басистий П. В. (20 курсів, 2020 р.), Мохун С. В. (16 курсів, 2020 р.), Федчишин О. М. (6 курсів, 2020 р.), Боднар О. І. (3 курси, 2020 р.), Шмигир Г. П. (1 курс, 2020 р.), Грицак Л. Р. (1 курс, 2020 р.). Міжнародне стажування пройшли Цідило І. М. (м. Новий Сонч, Польща, 2018 р.), Гуменюк Г.Б. (Краків, Польща, 2019 р.), Морська Н.Л. (Краків, Польща, 2017 р.), Литвин Л.М. (Ченстохова, Польща, 2016 р.); Боднар О.І. (Ченстохова, Польща, 2016 р.); Федчишин О.М. (Люблін, Польща, 2019 р.); Волошин О.С. (Варшава, Польща, 2020 р.). Доц. Бойко М.М. брала участь у міжнародних проєктах «Прогресивне управління університетом» (Університет Масарика, м. Брно, Чехія, 2018 р.), «Інноваційний університет і лідерство фаза IV: комунікаційні стратегії і відносини «університет – в педагогічному університеті» школа» (Ягелонський, Варшавський університети, Польща, 2018 р.), є координаторкою Проєкту сприяння академічній доброчесності в Україні - SAIUP. Доц. Міщук Н.Й. отримала сертифікат з англійської мови (рівень B2), виданий ECL Examen Centre «Universal Test», Київ, 05.03.2019 р., а доц. Морська Н.Л. - Сертифікат WSL про знання польської мови на рівні B2 KJ - Р № 118/185 від 12.07.2018 року.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Використання інноваційних методів і технологій навчання (інтерактивні методи навчання, кейс-метод, методи розвитку критичного мислення, виконання проєктів, застосування “перевернутого навчання”, мікровикладання). Наявність у ЗВО дистанційних курсів на платформі Moodle, перелік та зміст яких оновлюється з урахуванням побажань викладачів та здобувачів і дає можливість самостійно обирати та опрацьовувати курси та закріплювати знання, отримані під час аудиторних занять. Викладання окремих дисциплін англійською мовою («Підготовка вчителів природничих наук в університетах США»). Забезпечення доступності світових освітніх та наукових ресурсів через мережу Інтернет, зокрема онлайн-курсів Coursera.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Незважаючи на те, що в ТНПУ є великі можливості для залучення студентів до програм академічної мобільності, здобувачі цієї ОП не брали участі в таких програмах. Рекомендації: Залучати здобувачів ОП до програм академічної мобільності, вивчення курсів на площадці Coursera; розглянути можливість залучення іноземних викладачів до ОП; розглянути можливість отримання подвійних дипломів за ОП.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

З огляду на вказані вище сильні і слабкі сторони, позитивні практики (впровадження інноваційних методів, викладання дисциплін англійською мовою, проходження різноманітних професійно-орієнтованих курсів та міжнародного стажування) за ОП та незначні недоліки, що є несуттєвими, експертна група зробила висновок, що ОП відповідає рівню В за критерієм 4.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів в університеті визначені “Положенням про організацію освітнього процесу” (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2020/Polozhennia_pro_orhanizatsiiu_osvitnoho_protsesu.pdf) у п. 3.4. Організаційно-методичні орієнтири для застосування в університеті універсальної технології оцінювання за 100-бальною шкалою окреслено в Положенні про систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти, в якому розкрито критерії оцінювання, орієнтовний розподіл балів для рейтингового оцінювання успішності здобувача вищої освіти з навчальної дисципліни. Дисципліни ОП мають розроблені силабуси, оприлюднені на сайті університету в розділі Силабуси курсів/ Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Природничі науки)» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014.15 «Середня освіта (Природничі науки)» (<http://tnpu.edu.ua/navchannya/sylabusy/magistr/silabusi-kurs-v.php>). Спілкування зі здобувачами ВО засвідчили, що критерії оцінювання є для них чіткими та зрозумілими. Наявні критерії оприлюднюються заздалегідь і дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для освітніх компонентів та освітньої програми загалом. Згідно з Положенням про систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти планове оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти здійснюється під час поточного, рубіжного (модульного) та підсумкового контролю. Варто було б детальніше прописати критерії оцінювання за різними видами робіт.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Для спеціальності 014 Середня освіта (Природничі науки) другого (магістерського) рівня стандарт вищої освіти відсутній. ОПП передбачає атестацію у формі публічного захисту магістерської роботи методичного спрямування.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів визначені Положенням про організацію освітнього процесу, є доступними для всіх його учасників на офіційному сайті ТНПУ (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2020/Polozhennia_pro_orhanizatsiiu_osvitnoho_protsesu.pdf) та Положенням про систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2018/Polozhennja_pro_sistemu_otsinjuvannja.pdf). Згідно з п. 3.4.2. Положення здобувачі, які не з'явилися на підсумковий контроль (екзамен) без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку, крім випадків, коли підсумкова оцінка з дисципліни виставляється на основі результатів поточного контролю. Повторне складання екзаменів (ліквідація академзаборгованості) дозволяється не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз викладачеві, другий – комісії, яка створюється завідувачем відповідної кафедри. У Положенні про систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2018/Polozhennja_pro_sistemu_otsinjuvannja.pdf) визначено порядок оскарження процедури контрольних заходів, згідно з яким здобувач має право подати апеляцію в день виставлення оцінки поточного, модульного чи підсумкового контролю з обов'язковим повідомленням декана факультету. Створюється комісія для розгляду апеляції, головою якої є перший проректор, а членами комісії – декан факультету та завідувач кафедри, що забезпечує викладання дисципліни. Якщо комісією встановлено ознаки необ'єктивності оцінювання, то вона пропонує скасувати оцінку і провести повторне оцінювання здобувача вищої освіти у присутності апеляційної комісії. Під час бесід із фокус-групами встановлено, що таких випадків на ОП не було. Проте здобувачі обізнані з алгоритмом повторного проходження контрольних заходів, оскарженням результатів проведення контрольних заходів. Інформацію про форми контрольних заходів та критерії оцінювання повідомляють викладачі на початку семестру в усній формі, а також ця інформація міститься в силабусах. Під час зустрічі з академічним персоналом визначено можливість реалізації контрольних заходів в системі MOODLE. У Положенні щодо врегулювання конфліктних ситуацій (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2019/Polozhennia_shchodo_vrehuliuvannia_konfliktnykh_sytuatsii.pdf) обґрунтовано стратегію запобігання конфліктним ситуаціям суб'єктів освітнього процесу ТНПУ. В п.4.3. Положення визначено чотири технології врегулювання конфліктних ситуацій: інформаційна, комунікативна, соціально-психологічна, організаційна (заохочення та покарання). З метою вчасного попередження конфліктних ситуацій відділ у справах молоді проводить опитування щодо проблем конфліктних ситуацій та булінгу в освітньому середовищі (<http://tnpu.edu.ua/news/5106/>). За результатами проведених бесід можна стверджувати, що під час освітнього процесу за ОП випадків конфліктів інтересів та порушення процедур проведення контрольних заходів не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

З метою забезпечення академічної доброчесності в ТНПУ розроблено Кодекс академічної доброчесності, Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин, Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами, Положення про групу сприяння академічній доброчесності (<http://tnpu.edu.ua/naukova-robota/akadem-chna-dobrochesn-st.php>). У ході бесід встановлено, що в університеті організовують лекції, семінари та інші заходи, спрямовані на впровадження принципів академічної доброчесності: 1. Семінар «ПРОдоброчесність: інструменти впровадження в заклади вищої освіти» (20.09.2019 р.) - Тарас Фініков та Артем Артюхов. 2. Тренінг «Планування курсу і розробка навчальних подій як інструменти запобігання порушень академічної доброчесності і підвищення академічної культури» (07.02.2019 р.) - Людмила Криворучка, Марта Томахів. 3. Лекція для 1 курсу: «Академічна доброчесність: принципи та правила доброчесної поведінки у вищій школі» (30.09.2019р.) - Яна Чапайло. 4. Презентація Онлайн - курсу «Академічна доброчесність для педагогів» на платформі EdEra для студентів 4 курсу спеціальності «014 Середня освіта» (30.09.2019 р.). Модератор: Тарас Тимочко. 5. Семінар для професорсько – викладацького складу: «Академічна доброчесність у системі внутрішнього забезпечення якості освіти» (01.10.2019р.) - Тарас Тимочко, Яна Чапайло. Викладач ОП доц. Бойко М.М., як координаторка Проекту сприяння академічній доброчесності в Україні SAIUP, отримала Подяку Американських Рад з міжнародної освіти. 6. Під час роботи експертної комісії 15.10.2020 року проректором Фальфушинською Г.І. було проведено лекцію “Академічна доброчесність в освітньому просторі”. У бесідах зі здобувачами вищої освіти, викладачами, проректором з наукової роботи та міжнародного співробітництва з'ясовано, що в університеті формується культура академічної доброчесності: студенти розуміють, що таке плагіат, а також важливість коректних посилань на джерела інформації, проте іноді неправильно вживають термін “плагіат” замість “текстові збіги”. Здобувачі на початку навчання підписують Декларацію про академічну доброчесність стейкхолдера, яка зберігається в деканаті факультету. Встановлено, що перевірка наукових робіт на наявність академічного

плагіату проводиться за допомогою системи Unichek через платформу MOODLE. Магістерські роботи, в яких виявлено ознаки плагіату, не допускаються до захисту. Бесіда зі здобувачами вищої освіти підтвердила їхню обізнаність з цього питання, а також ведення викладачами та дирекцією роз'яснювальної роботи щодо питань дотримання академічної доброчесності. Особлива увага цьому приділяється під час вивчення дисципліни «Методика наукових досліджень», де розглядається принцип доброчесності як основа наукового дослідження (http://tnpu.edu.ua/navchannya/sylabusy/magistr/014-15/Metodyka_naukovyh_dosliden.pdf). Оскільки акредитація ОП первинна, ознайомитись з результатами перевірки магістерських робіт здобувачів не було можливості.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

В університеті розроблено чіткі стандарти та правила щодо дотримання академічної доброчесності та забезпечення об'єктивного оцінювання. У відкритому доступі представлено нормативні документи, що регламентують організацію та проведення контрольних заходів; силабуси навчальних дисциплін, які містять розділ “політика оцінювання”, де визначено розподіл балів за видами робіт та політика щодо академічної доброчесності. Наявні відповідні технічні засоби та процедури для перевірки кваліфікаційних робіт на унікальність (Unichek).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Здобувачі вищої освіти іноді неправильно вживають термін “плагіат” замість “текстові збіги”. Рекомендації: Ознайомити здобувачів із відмінностями між поняттями “плагіат” і “текстові збіги”.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ОП має значний рівень відповідності за підкритеріями 5.1, 5.3 та 5.4, підкритерій 5.2 – не оцінювався, оскільки для спеціальності 014 Середня освіта (Природничі науки) другого (магістерського) рівня Стандарт вищої освіти відсутній. Враховуючи сильні сторони (чіткі і зрозумілі правила контрольних заходів, дотримання політики академічної доброчесності) і несуттєві недоліки (вживання терміну “плагіат”, коли йдеться про текстові збіги, визначені системою Unichek), можна стверджувати, що ОП та освітня діяльність за цією ОП загалом відповідають рівню В за Критерієм 5.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз кадрового складу загалом дає підстави стверджувати про високий рівень відповідності академічної кваліфікації науково-педагогічних працівників тим освітнім компонентам, які вони викладають на ОП. Це, зокрема, відповідність спеціальності 014 Середня освіта (Природничі науки), а також іншим спеціальностям (за профілем конкретних дисциплін). Зокрема, гарант ОП проф. Степанюк А.В., проф. Грубінко В.В., доц. Міщук Н.Й. не лише мають відповідну академічну кваліфікацію, а є відомими в Україні вченими в галузі природничої освіти. Доц. Бойко М.М., яка забезпечує викладання дисципліни “Менеджмент в освіті”, має низку відповідних наукових публікацій та пройшла міжнародні стажування. Викладач дисципліни “Комп'ютерні інформаційні технології в освіті і науці” доц. Шмигир Г.П. має кваліфікацію за першою освітою “Вчитель біології і хімії” і є кандидатом біологічних наук, що дає можливість краще враховувати особливості використання комп'ютерних технологій саме в природничій освіті. Отже, можна констатувати, що викладачі мають необхідний науково-педагогічний досвід, проводять активну наукову діяльність, що дає можливість забезпечити досягнення програмних цілей та результатів навчання.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Конкурсний добір викладачів на ОП відбувається за визначеною процедурою згідно з «Порядком проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладення з ними трудових договорів (контрактів)» (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2020/Poriadok_provedennia_konkursu_pry_zamishchenni_vakantnykh_posad_naukovo_pedagogichnykh_pratsivnykiv_ta_ukladannia_z_nymy_trudovykh_dohovoriv.pdf). Основним критерієм персональної оцінки й відбору претендента на вакантну посаду є його відповідність кадровим вимогам провадження освітньої діяльності, яка визначається спеціальністю за дипломом про вищу освіту, науковою спеціальністю, науковим ступенем, вченим званням, показниками п. 30 Ліцензійних умов «Про види і результати професійної діяльності особи за спеціальністю, які застосовуються для визнання кваліфікації, відповідної спеціальності». Проведений аналіз дає підстави стверджувати, що процедури конкурсного добору викладачів загалом є прозорими, і дають можливість забезпечити необхідний рівень професіоналізму претендентів переважно за рахунок відповідності їхньої академічної кваліфікації дисциплінам ОП. Для оцінки професійного рівня претендентів не з числа науково-педагогічних працівників ТНПУ кафедра може пропонувати їм прочитати пробні відкриті лекції, провести практичні чи семінарські заняття тощо.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Залучення роботодавців до освітнього процесу відбувається шляхом обговорення зауважень та пропозицій щодо змісту ОП, змісту певних освітніх компонентів і програм практик. Крім того, вчителі-практики беруть участь у конференціях, семінарах, проводять майстер-класи (<http://tnpu.edu.ua/news/4187/>). Для проходження практики між ТНПУ та управліннями освіти укладено угоди про співпрацю. На зустрічі з роботодавцями було підтверджено наявність тісної співпраці між роботодавцями та біолого-хімічним факультетом ТНПУ. Роботодавці беруть участь у рецензуванні ОП, вносять пропозиції до формулювання програмних результатів навчання та впровадженні нових освітніх компонентів. Періодично здійснюється опитування роботодавців - стейкхолдерів освітніх програм (https://docs.google.com/forms/d/15UpjV7FsaCQFFrQTeLS81uESX66bp82EpyfdtjBWJrA/viewform?edit_requested=true), пропозиції і зауваження яких щодо вдосконалення ОП представлено на сайті університету (http://tnpu.edu.ua/about/pidrozdily/monitoring/Zauvajennya_ta_propozyziy_steykholderiv_OPP_014-15_Serednya_osvita_Pryrodnychi_nauky.pdf). Пропозиції роботодавців беруть до уваги під час внесення змін до освітньої програми, що підтверджено протоколами засідань (засідання Програмної ради спеціальності 014.15 Середня освіта (Природничі науки) від 26 травня 2020 р.).

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Для здобувачів за ОП періодично організовуються зустрічі із представниками роботодавців та вчителями-практиками, про що періодично повідомляється на сайті ЗВО (<http://tnpu.edu.ua/news/4187/>). Під час інтерв'ю з представниками роботодавців з'ясовано, що ЗВО проводить семінари, тренінги з метою обміну досвідом між вчителями шкіл та НПП, однак в аудиторних заняттях професіонали-практики участі не беруть. Тому університету необхідно активізувати роботу із залучення професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців до проведення аудиторних занять за ОП.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Заклад вищої освіти стимулює професійне зростання викладачів. НПП регулярно проходять підвищення кваліфікації згідно з Положенням про підвищення кваліфікації (стажування) педагогічних і науково-педагогічних працівників (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2019/Polozhennia_pro_pidvyshchennia_kvalifikatsii_pedagogichnykh_i_naukovo_pedagogichnykh_pratsivnykiv.pdf). Відповідно до Положення основними видами підвищення кваліфікації є: 1) навчання за програмою підвищення кваліфікації; 2) стажування; 3) участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо. Стажування викладачів відбувається у провідних партнерських ЗВО на території України та за кордоном. Проф. Степанюк А.В., доц. Міщук Н.Й., доц. Шмигер Г.П. проходили стажування в Національному педагогічному університеті імені М.П.Драгоманова, проф. Грубінко В.В., доц. Радченко О.Я. - у Житомирському державному університеті імені Івана Франка, доц. Курант В.З. - у Чернівецькому національному університеті імені Івана Федьковича. Міжнародне стажування пройшли: Цидило І. М. – Вища Школа Бізнесу (м. Новий Сонч, Польща, 2018 р.), Гуменюк Г.Б. – Економічний університет (м. Краків, Польща, 2019 р.), Морська Н. - Вища Духовна Академія Університету Кардинала Стефана Вишинського у Варшаві (Польща) (2017 р.) тощо. Доц. Бойко М.М. брала участь у проєктах “Прогресивне управління університетом” (Університет Масарика, м. Брно, Чеська республіка, 2018 р.), “Інноваційний університет і лідерство фаза IV: комунікаційні стратегії і відносини «університет – в педагогічному університеті» школа» (Ягелонський, Варшавський університети, Республіка Польща, 2018 р.). Ряд викладачів пройшли різноманітні курси: “Про дистанційний та змішаний формати навчання” (Степанюк А.В., Міщук Н.Й.), “Скринкасти, або форми і методи подачі навчального матеріалу під час дистанційного навчання”, “Навички XXI століття: розвивати не можна відмовитись”, “STEAM доступний для всіх: як організувати

цікаву і безпечну взаємодію школярів” (Степанюк А.В.), тренінги з медіаграмотності, створення дистанційного курсу в середовищі Classroom (Міщук Н.Й.), “Методи фасилітації у викладанні і навчанні” (Литвин Л.М.) та ін.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

В університеті створено систему стимулювання розвитку викладацької майстерності, зокрема матеріального та нематеріального заохочення професорсько-викладацького складу. Матеріальна підтримка викладачів здійснюється шляхом преміювання. Під час інтерв'ювання академічного персоналу експерти з'ясували, що дієвими методами вдосконалення професійної майстерності НПП є проведення щорічного рейтингу НПП згідно з Положенням про рейтингове оцінювання професійної діяльності науково-педагогічних працівників (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2019/Polozhennia_pro_reitynhove_otsiniuvannia_profesiinoi_dialnost_i_naukovo_pedagogichnykh_pratsivnykiv.pdf). Рейтинг викладача враховується при укладенні трудового договору, підписанні контракту, призначенні на іншу посаду, моральному та матеріальному стимулюванні. В університеті діє система заохочення викладачів за досягнення у фаховій сфері (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2017/Polozhennya_pro_poryadok_premiyuvannya_pratsivnykiv.pdf), а також Положення про заохочувальні відзнаки ТНПУ імені Володимира Гнатюка (<http://www.tnpu.edu.ua/naukova-robita/public%20information/vidznaku.pdf>). Так, науково-педагогічні працівники групи забезпечення ОПП були відзначені таким чином: Нематеріальне заохочення: Степанюк А.В. – подяка Управління освіти і науки Тернопільської міської ради спільно з Тернопільським комунальним методичним центром науково-освітніх інновацій та моніторингу за вагомий внесок у розбудову компетентісного методичного простору міста Тернополя на засадах творчої співпраці в рамках роботи "Освітнього трансфер-містечка інноваційних можливостей" (2019 р.) (<http://tnpu.edu.ua/news/5113/>); Дробик Н.М. – Почесна Грамота КМУ (2019); нагрудний знак «За наукові та освітні досягнення» (2020); Грубінко В.В. – нагрудний знак «За наукові та освітні досягнення» (2020); Пида С.В. – нагрудний знак «За наукові та освітні досягнення» (2020); Мохун С.В. – Грамота Тернопільської ОДА; Федчишин О.М. – грамота управління освіти і науки Тернопільської ОДА; Герц А.І. – Подяка МОН (2020 р.); Сивий М.Я., Бойко М.М. – нагрудний знак «Відмінник освіти» (2020); Царик Л.П. – нагрудний знак «Василь Сухомлинський» (2020); Жирська Г.Я., Міщук Н.Й. – Грамота МОН (2019 р.); Морська Н.Л. – Грамота МОН (2020 р.); Степанюк А.В., Гуменюк Г.Б., Тулейдан Г.М. – грамота ТНПУ. Матеріальне заохочення: премії від ТНПУ імені Володимира Гнатюка у розмірі посадового окладу: Міщук Н.Й., Мацюк В.М. (2019), Степанюк А.В., Грубінко В.В., Герц А.І., Дробик Н.М. (2020). У ході бесіди з викладачами встановлено, що їхня викладацька майстерність підвищується шляхом участі у методичних семінарах, майстер-класах, проходженні різноманітних курсів тощо. Під час зустрічей ректор повідомив про преміювання гарантів ОП і зменшення їхнього навчального навантаження на 50 годин, а головний бухгалтер розповів про матеріальне стимулювання викладачів за наукові публікації та оплату їм закордонних відряджень.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Безумовною перевагою ОП є високий рівень відповідності академічної кваліфікації науково-педагогічних працівників тим освітнім компонентам, які вони викладають на цій ОП, що забезпечує реалізацію цілей і програмних результатів, визначених у змісті ОП. НПП постійно працюють над підвищенням свого фахового рівня. Роботодавці у межах укладених угод беруть участь в моніторингу якості освітніх програм, вносять пропозиції до вдосконалення практичної підготовки здобувачів. Практикується співпраця з вітчизняними та закордонними закладами освіти. Викладачі беруть участь у науково-практичних конференціях різних рівнів, семінарах, тренінгах. В університеті створено систему матеріальної та нематеріальної мотивації професорсько-викладацького складу. Щороку проводиться рейтинг викладачів, який враховується при укладанні трудового договору, підписанні контракту, призначенні на іншу посаду, моральному та матеріальному стимулюванні.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Недоліком у контексті підкритерію 6.4 є недостатнє залучення роботодавців до проведення лекційних та практичних занять на відповідній освітній програмі, зокрема циклу дисциплін професійної підготовки. Рекомендації: залучати вчителів-практиків до проведення аудиторних занять на ОП.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Встановлені вище факти і докази свідчать про загальну відповідність підкритеріїв встановленим вимогам. Потужний кадровий склад забезпечує реалізацію ОП на високому науково-методичному рівні. Наявні недоліки (недостатнє залучення вчителів-практиків до проведення аудиторних занять) не є суттєвими, тому критерій 6 оцінено на В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Шляхом дистанційного огляду експертами матеріально-технічної бази було встановлено, що матеріально-технічні ресурси та навчально-методичне забезпечення, які є необхідними для викладання дисциплін освітньої програми, дають змогу здобувачам досягти програмних результатів навчання. Навчання здобувачів здійснюється у лекційних аудиторіях, які забезпечені мультимедійною технікою, у досконало обладнаних лабораторіях (30 навчальних та 7 науково-дослідних), у Голицькому біостаніонарі та Ботанічному саду. Потужні бібліотечні фонди допомагають студентам якісно навчатись. На всій території ТНПУ для здобувачів вищої освіти діє мережа Wi-Fi. Крім цього, всі корпуси та гуртожитки з'єднані оптоволоконною лінією в мережу Intranet, яку обслуговує два різних провайдери. Інфраструктура університету налічує 5 гуртожитків, медичний пункт, 5 пунктів харчування, спортивні зали та стадіон. Також у ЗВО функціонують центр дистанційного навчання, центр цифрової трансформації освітнього середовища, науково-дослідний STEM-центр, центр комп'ютерного тестування, зал інтернет-ресурсів, освітній хаб, центр лідерства, центр освітніх та психологічних інтерактивних технологій, НУШівський центр, центр студентського самоврядування, дитяча кімната (для дітей здобувачів та НПП), музейний комплекс, актові зали і студентський культурно-мистецький центр «Світлиця». Оновлення забезпечення ОП відбувається систематично. ТНПУ надає всім бажаючим можливість подивитися заклад дистанційно, скориставшись віртуальною 3D-екскурсією (<http://tnpu.edu.ua/3d.php>). Фінансові та матеріально-технічні ресурси забезпечують викладання навчальних дисциплін на рівні, необхідному для реалізації цілей та ПРН ОП.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Права учасників освітнього процесу на безоплатне користування бібліотекою, інформаційними фондами, навчальною, науковою та спортивними базами ЗВО регламентуються Статутом ТНПУ (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2018/Statut_TNPU_2018.pdf). Здобувачі вищої освіти можуть не обмежені у використанні інфраструктури університету. У системі Moodle здобувачам вищої освіти доступні навчально-методичні комплекси навчальних дисциплін а на офіційному сайті - розділ "Бібліотека", що містить Електронний каталог, Бібліотеку електронних книг, репозитарій, перелік послуг, які можна отримати, Наукометрию та Інформацію для науковців (<http://www.library.tnpu.edu.ua>). Це забезпечує усім учасникам освітнього процесу безперешкодний та безкоштовний доступ до необхідних для навчання матеріалів. Експертною групою не виявлено фактів обмеження доступу до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для забезпечення провадження освітнього процесу, викладацької, наукової та ін. діяльності учасників освітнього процесу.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів і дозволяє задовольняти їхні інтереси та потреби. Керівництво ЗВО створює умови для фізичного здоров'я, безпечного харчування дозвілєвої діяльності здобувачів вищої освіти. На випадок надзвичайної ситуації для всіх приміщень кампусу розроблено плани евакуації, які знаходяться на видних місцях приміщень. У ТНПУ створено підрозділ, безпосередній керівник якого несе відповідальність за охорону праці та протипожежну безпеку згідно наказу №189 від 05.09.2019 р. «Про призначення відповідальних осіб за охорону праці і протипожежний стан в університеті на 2019-2020 рр.». В університеті діє психологічна служба (<https://spstnpu.blogspot.com/>), центр міжкультурної толерантності (http://spf.zu.edu.ua/proek_spf_25.html), а на факультетах розміщені скриньки довіри.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Університет забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів в повному обсязі. Освітня та організаційна підтримка забезпечується за рахунок можливості зв'язку студентів з НПП, кураторами, адміністративним персоналом, зокрема з працівниками деканату. Інформаційна підтримка виражається через офіційний веб-сайт університету, який є наповненим, структурованим та зручним для перегляду,

та систему інформування здобувачів освіти за допомогою соціальних мереж Facebook, Instagram, YouTube, месенджерів Telegram та Viber. Додатковим джерелом отримання інформації є мобільний додаток хіміко-біологічного факультету, який є авторською розробкою заступника декана з навчальної роботи. Фокус-група здобувачів та представників студентського самоврядування підкреслили зручність використання вищезазначеного додатку. Консультативна та соціальна підтримка здійснюється психологічною службою ТНПУ, Інтегративно-ресурсним центром ТНПУ та профспілковими організаціями (у вигляді виплат соціальних стипендій).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

На ОП не навчаються здобувачі вищої освіти з особливими потребами. Водночас для забезпечення умов навчання здобувачів з особливими потребами приміщення університету та гуртожитків обладнано пандусами, а також написами шрифтом Брайля. Усім категоріям студентів з особливими потребами надається можливість навчання за індивідуальним графіком. Нормативними документами, що регламентують можливість навчання осіб з особливими освітніми потребами, є Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ТНПУ (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2018/Poriadok_suprovodu_osib_z_invalidnistiu_ta_inshykh_malomobilnykh_hrup_naselennia.pdf), Положення про інклюзивно-ресурсний центр (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2019/polozhennia_pro_resursnyi_tsentr_inkliuzyvnoi_osvity.pdf). Останній, в свою чергу, надає соціально-психологічну підтримку здобувачам освіти з особливими освітніми потребами.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

У Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка існує чітка, конкретизована політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій. Вона передбачає процедуру щодо розгляду повідомлень про сексуальні домагання, дискримінацію та корупцію. Нормативними документами, що регламентують систему запобігання, виявлення та врегулювання конфліктних ситуацій є Положення щодо врегулювання конфліктних ситуацій у ТНПУ (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2019/Polozhennia_shchodo_vrehuliuvannia_konfliktnykh_sytuatsii.pdf), Положення про уповноважену особу з питань запобігання та виявлення корупції у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2018/Polozhennia_pro_upovnovazhenu_osobu_z_pytan%20zapobihan-nia_ta_vyavlennia_koruptsii.pdf), Кодекс честі ТНПУ (http://tnpu.edu.ua/naukova-robot/public%20information/Kodeks_chesti.pdf). Усі відповідні документи є у вільному доступі для учасників освітнього процесу. Здобувачі обізнані і розуміють ці процедури. У Положенні щодо врегулювання конфліктних ситуацій у ТНПУ прописані система запобігання, виявлення та врегулювання конфліктних ситуацій у межах ТНПУ (у тому числі шляхи попередження конфліктних ситуацій, тактики, щодо запобігання появі конфліктних ситуацій на лінії «викладач – студент», основні напрямки з попередження конфліктної ситуації, дії та способи запобігання конфліктної ситуації), відповідальність та врегулювання конфліктної ситуації у ТНПУ (у тому числі обов'язки працівників ТНПУ стосовно конфліктних ситуацій, методи реагування на конфліктні ситуації керівником структурного підрозділу, технологія врегулювання конфліктних ситуацій у ТНПУ, способи вирішення конфліктних ситуацій), вирішення та розв'язання конфліктної ситуації (а саме основні стратегії розв'язання конфліктної ситуації, шляхи вирішення конфліктних ситуацій, засоби розв'язання конфлікту). Фактів корупції, сексуальних домагань, дискримінації не виявлено. Фокус-групи стейкхолдерів підтвердили наявність у закладі вищої освіти «Скриньки довіри».

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Матеріально-технічні ресурси та навчально-методичне забезпечення, які є необхідними для викладання дисциплін освітньої програми, дають можливість здобувачам досягти програмних результатів навчання. Створено потужну базу електронної бібліотеки та організовано доступ до електронних баз даних. Наявне безкоштовне підключення до локальної комп'ютерної мережі Intranet, та наявність мережі Wi-Fi на всій території ТНПУ. Розроблений зручний у використанні мобільний додаток хіміко-біологічного факультету. Для забезпечення умов навчання здобувачів з особливими потребами приміщення університету та гуртожитків обладнано пандусами, а також написами шрифтом Брайля.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Відсутні

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Критерій 7 має повну відповідність рівню А та взірцевий характер, оскільки освітнє середовище та матеріальні ресурси цілком забезпечують досягнення програмних результатів навчання.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП відбуваються згідно з такими документами: Положення про організацію освітнього процесу (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2020/Polozhennia_pro_orhanizatsiiu_osvitnoho_protseesu.pdf), яке передбачає здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм, компонентів освітніх програм із застосуванням індикаторів, що вимірюють процес викладання та навчання окремих дисциплін за допомогою електронного сервісу для опитування здобувачів вищої освіти; Положення про проектні групи та групи забезпечення спеціальності з розроблення і супроводження освітніх програм (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2019/Polozhennia_pro_proektni_hrupy_ta_hrupy_zabezpechennia_spetsialnosti_z_rozroblennia_i_suprovodzhennia_osvitnikh_prohram.pdf). В останньому зазначено: “Перегляд ОП повинен відбуватись не менше одного разу на рік. У результаті такого перегляду має здійснюватися вдосконалення програм на основі рекомендацій, відгуків пропозицій стейкхолдерів, програмної ради. Для документального підтвердження позицій стейкхолдерів бажано зберігати листи від стейкхолдерів, протоколювати зустрічі, робити звіти з аналізу відкритих джерел тощо. Також під час перегляду ОП повинні братися до уваги результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій цієї та інших ОП)”. За рекомендаціями роботодавців та пропозиціями академічної спільноти ОП була оновлена. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення і затвердження ОП.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Органи студентського самоврядування залучені у роботу вчених рад факультету та університету. Разом з Центром забезпечення якості освіти студентський уряд регулярно проводять опитування серед здобувачів освіти щодо якості освітнього процесу, що було підтверджено під час зустрічі із представниками студентського самоврядування. Здобувачі вищої освіти за ОП засвідчили, що систематично беруть участь у процесі перегляду і оновлення освітньої програми. Обробкою та аналізом опитування займається Центр забезпечення якості освіти. Діяльність цього структурного підрозділу регламентується Положенням про центр забезпечення якості освіти (<https://cutt.ly/ygU1otN>). Документальними підтвердженнями зазначеного факту є протоколи засідання комісії з внутрішнього забезпечення якості хіміко-біологічного факультету (протокол № 2 від 15 жовтня 2019 р., протокол № 3 від 29 квітня 2020 року), протокол засідання програмної ради спеціальності 014.15 Середня освіта (Природничі науки) (протокол № 1 від 26 травня 2020 р. [file:///C:/Users/ASUS/AppData/Local/Temp/Rar\\$DIa3492.12754/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%B3_%D1%80%D0%Bo%D0%B4%D0%Bo%20%E2%84%961.pdf](file:///C:/Users/ASUS/AppData/Local/Temp/Rar$DIa3492.12754/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%B3_%D1%80%D0%Bo%D0%B4%D0%Bo%20%E2%84%961.pdf)), протокол розширеного засідання кафедри загальної біології та методики навчання природничих дисциплін (протокол № 1 від 04.06.2020 р.). Пропозиції до ОП представлені на офіційному сайті ТНПУ http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/propozits-ta-zauvazhennya-steykholder-v.php та на сайті II Міжнародної науково-практичної конференції «Підготовка майбутніх учителів фізики, хімії, біології, природничих наук у контексті вимог Нової української школи» (<http://physicsnature.tnpu.edu.ua/media/arhive/%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%BF%D0%BE%D0%B7%D0%B8%D1%86%D1%96%D1%97.pdf>).

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Взаємодія з роботодавцями щодо процесу періодичного перегляду ОП має регулярний характер. Представники роботодавців підтвердили факт того, що вони залучаються до обговорення і внесення пропозицій щодо покращення якості освітніх програм: приймають участь у різного роду опитуваннях, обговореннях ОП; засіданнях відповідних об'єднань стейкхолдерів. Документальними підтвердженнями цього факту є протоколи засідання комісії з внутрішнього забезпечення якості хіміко-біологічного факультету (протокол № 2 від 15 жовтня 2019 р., протокол № 3 від 29 квітня 2020 року), протокол засідання програмної ради спеціальності 014.15 Середня освіта (Природничі науки) (протокол № 1 від 26 травня 2020 р.), протокол розширеного засідання кафедри загальної біології та методики навчання природничих дисциплін (протокол № 1 від 04.06.2020р.). Пропозиції до ОП представлені на офіційному сайті ТНПУ http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/propozits-ta-zauvazhennya-steykholder-v.php та на сайті II Міжнародної науково-практичної конференції «Підготовка майбутніх учителів фізики, хімії, біології, природничих наук у контексті вимог Нової української школи» (<http://physicsnature.tnpu.edu.ua/media/arhive/%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%BF%D0%BE%D0%B7%D0%B8%D1%86%D1%96%D1%97.pdf>).

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Освітня програма акредитується вперше, тому випускників ще немає. З огляду на це відповідна практика збирання, аналізу та аналізу інформації відсутня. Ці обов'язки покладені на Центр забезпечення якості освіти, які займаються "організацією зустрічей роботодавців зі студентами та випускниками з питань можливості їх подальшого працевлаштування на конкретних підприємствах, установах та організаціях, заходів щодо сприяння працевлаштуванню студентів та випускників (Дні кар'єри, семінари-практикуми, науково-практичні конференції, ярмарки вакансій, круглі столи тощо); створенням умов для ефективної реалізації права студентів і випускників на працю; забезпеченням випускників першим робочим місцем, підвищення їх конкурентоспроможності на ринку праці; організацією опитувань (анкетувань, оцінювань тощо) випускників університету, представників ринку праці – з питань якості освітніх програм та підготовленості випускників до професійної діяльності; інформуванням випускників і студентів вищого навчального закладу про вакантні місця на підприємствах, в установах та організаціях, що відповідають їх фаховій підготовці (спеціальності)". Також в університеті діє Асоціація випускників ТНПУ (http://tnpu.edu.ua/about/vypuskniki/asotsiatsiia_vypusknikyiv.php) та Бюро кар'єри.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

У ЗВО розроблена Інституційна модель системи внутрішнього забезпечення якості в ТНПУ, яку дотримуються всі учасники освітнього процесу, а також діють на практиці низка документів, які стосуються системи забезпечення якості: Положення про систему внутрішнього забезпечення якості (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2019/Polozhennia_pro_systemu_vnutrishnoho_zabezpechennia%20yakosti.pdf), Положення про Центр забезпечення якості освіти (<https://cutt.ly/ygU1otN>), Програма заходів із забезпечення якості освіти у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2019/Programa_zakhodiv_iz_zabezpechennia_yakosti_ospity.pdf), Положення про стейкхолдерів освітніх програм (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2017/Polozhennia_pro_steikholderiv_ospitnikh_prohram.pdf). У ЗВО функціонує Рада стейкхолдерів (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/rada-steykholder-v.php) та комісія з внутрішнього забезпечення якості. На сайті ТНПУ у розділі "Анкетування" (<http://tnpu.edu.ua/about/pidrozdily/monitoring/anketuvannya.php>) розміщено дві анкети для випускників (<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSepWdhmIIMTR9Hkt6iJbOapyHuCPashuF8wqfMmhQm9R5w/viewform>), https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScgV9BqF_pRDyu_2WGY3_ReC5PjWec446kDSK-BXqJTmLcZiA/viewform), Анкета для стейкхолдерів освітніх програм (https://docs.google.com/forms/d/15UpjV7FsaCQFFrQTeLS81uESX66bp82EpyfdtjBWJrA/viewform?edit_requested=true), за допомогою якої адміністрація університету та відповідних структурних підрозділів має змогу отримувати зворотній зв'язок від стейкхолдерів. Останні, в свою чергу, поінформовані стосовно місця розміщення анкети та можуть оперативно повідомляти про недоліки в ОП і свої побажання щодо її покращення. На веб-сторінці університету можна також знайти Зауваження та пропозиції зацікавлених стейкхолдерів щодо освітньо-професійної програми «Середня освіта (Природничі науки)» другого (магістерського) рівня вищої освіти (http://tnpu.edu.ua/about/pidrozdily/monitoring/Zauvajennya_ta_propozyzi_steykholderiv_OPP_014-15_Serednya_ospitya_Pryrodnychi_nauky.pdf). Системою забезпечення якості освіти ЗВО виявлено необхідність розширення спектру вибіркових дисциплін, вдосконалення механізму вибору навчальних дисциплін з університетського каталогу та визначено за доцільне вивчити можливість вибору освітніх компонентів з ОП інших закладів вищої освіти. Ці недоліки (окрім вибору освітніх компонентів з ОП інших закладів вищої освіти) враховані про вдосконаленні ОПП у 2020 р. На засіданні вченої ради університету (протокол № 3 від 27 жовтня 2020 р.) прийнято Положення про порядок та умови обрання ЗВО навчальних дисциплін за вибором, в якому передбачено можливість вибору навчальних дисциплін вільного вибору студентів із каталогу вибіркових дисциплін ТНПУ інших рівнів чи освітніх програм вищої освіти/інших ЗВО за програмами зовнішньої чи внутрішньої академічної мобільності.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ОП Середня освіта (Природничі науки) акредитується вперше, тому зауваження і пропозиції з попередньої акредитації відсутні.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

У Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка достатньо сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою. Кожен структурний підрозділ, який відповідає певним чином за забезпечення якості освіти, функціонує чітко, а їхня співпраця між собою налагоджена та регулюється Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти

(http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2019/Polozhennia_pro_systemu_vnutrishnoho_zabezpechennia%20yakosti.pdf). Ефективна робота функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти забезпечується злагодженою роботою деканату та кафедр факультету, комісії внутрішнього забезпечення якості освіти і науково-методичної комісії факультету, гарантів та програмних рад освітніх програм, викладацького персоналу та студентів, представників студентського самоврядування (згідно з інституційною моделлю внутрішнього забезпечення якості освіти). Факти, які підтверджують злагоджене функціонування внутрішньої системи якості освіти – пропозиції щодо вдосконалення ОПП розглядались на засіданнях програмної ради, науково-методичної комісії факультету, розширеному засіданні випускової кафедри, вчених рад факультету та університету. Злагодженість функціонування внутрішньої системи якості освіти також забезпечується постійним зворотним зв'язком з роботодавцями, стейкхолдерами, здобувачами освіти шляхом спілкування, анкетування, залучення до перегляду освітньої програми.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Усі представники зовнішніх та внутрішніх стейкхолдерів залучаються до питань забезпечення та моніторингу якості ОП, що реально впливає на розвиток ОП, покращує якість освітнього процесу та забезпечує ефективний зворотній зв'язок між учасниками освітнього процесу. Налагоджена система збирання інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників. Структурні підрозділи, які відповідають за внутрішнє забезпечення якості, становлять стійку та налагоджену ієрархію.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Велика кількість пропозицій стейкхолдерів унеможливорює врахування зауважень та пропозицій кожного з них. Зазначений недолік є несуттєвим у контексті критерію 8.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Внутрішня система забезпечення якості освітньої програми налагоджено функціонує та забезпечує високий рівень реалізації як освітньої програми, так і освітньої діяльності. Висока активність стейкхолдерів є позитивною стороною, проте водночас унеможливорює врахування всіх їхніх пропозицій. Цей недолік не є суттєвим, тому критерій 8 відповідає рівню В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Основні внутрішні нормативно-правові документи, що визначають правила та процедури регулювання прав і обов'язків усіх учасників освітнього процесу, знаходяться у відкритому доступі на офіційному сайті ЗВО в розділі «Публічна інформація». Вони є легкодоступними, чіткими і зрозумілими. Це, зокрема: Статут ТНПУ імені Володимира Гнатюка (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2018/Statut_TNPU_2018.pdf), Правила внутрішнього трудового розпорядку Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2018/Pravyla_vnutrishnoho_trudovoho_rozporiadku.pdf), Положення про організацію освітнього процесу (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2020/Polozhennia_pro_orhanizatsiiu_osvitnoho_protsesu.pdf), Положення про академічну доброчесність та етику академічних відносин у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/academ_dobrochesnist/polozhennia_pro_academich_dobroches.jpg.pdf), Положення про порядок та умови обрання студентами дисциплін за вибором (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2019/Polozhennia_pro_poriadok_ta_umovy_obrannia_studentamy_dystryplin_zavyborom.pdf), Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2019/Polozhennia_pro_poriadok_realizatsii_prava_na_academichnu_mobilnist.pdf), та багато інших. Всі зацікавлені сторони поінформовані про наявність таких документів та ознайомлені з ними.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

За словами гаранта, на момент затвердження освітньої програми (2019 р.) не було вимоги оприлюднювати проект відповідної ОП на офіційному веб-сайті за місяць до затвердження. Відповідно, це не було виконано, хоча співпраця з усіма стейкхолдерами ОП відбувається на постійній основі. Під час оновлення освітньої програми Середня освіта (Природничі науки) (2020 р.) на офіційному веб-сайті ТНПУ був оприлюднений відповідний проект для можливості громадського обговорення з метою внесення пропозицій, зауважень та побажань. Після затвердження проект ОП на сайті замінили на оновлену ОП. Також обговорення проекту освітньої програми «Середня освіта (природничі науки)» здійснювалось на сайті academia.in.ua (<https://academia.in.ua/novyny/obgovorennia-proektu-osvitnioi-programy-serednia-osvita-prirodnychi-nauky>), на сайті Інституту педагогіки Національної академії педагогічних наук України (<http://undip.org.ua/info/9964/>).

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На офіційному веб-сайті ТНПУ імені Володимира Гнатюка опублікована затверджена вченою радою освітня програма 014 Середня освіта (Природничі науки) (2019 року http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/akredytatsiia%20ta%20litsenzuvannia/osvitni_prohramy/magistr/himbio/014.15_2019.pdf), а також 2020 року (оновлена) http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/akredytatsiia%20ta%20litsenzuvannia/osvitni_prohramy/magistr/himbio/014.15_2020.pdf), яка містить точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін (стейкхолдерів) та суспільства. На сайті також розміщено силабуси усіх освітніх компонентів, включених до освітньої програми (<http://tnpu.edu.ua/navchannya/sylabusy/magistr/014.15.php>), http://tnpu.edu.ua/navchannya/dystsypliny/magistr/kataloh_014.15.pdf, http://tnpu.edu.ua/navchannya/kataloh_vybirkovyh_dystsyplin.pdf). Обсяг інформації стосовно ОП, що оприлюднена на сайті, є достатнім для зовнішніх та внутрішніх стейкхолдерів.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Всі правила та процедури, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу є чіткими та зрозумілими. Інформація, що стосується освітнього процесу та його учасників, знаходиться на сайті ТНПУ у вільному доступі в обсязі, достатньому для поінформованого вибору потенційних вступників щодо вступу на освітню програму, а роботодавців – щодо змісту та цілей підготовки здобувачів за освітньою програмою.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабких сторін та недоліків немає.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Критерій 9 відповідає рівню відповідності А, оскільки має повну відповідність та взірцевий характер. Повною мірою забезпечено прозорість та публічність освітньої програми в усіх аспектах.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	A
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	A

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Програма візиту Тернопіль new.pdf</i>	rmmR55wNU1WoZKlfDyTCxiRLK6QRlsvHDEV8E +FNVg=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Грицай Наталія Богданівна

Члени експертної групи

Гончаренко Тетяна Леонідівна

Денисюк Катерина Станіславівна